

CUKRARNA

Sporočilo za javnost

Ljubljana, 5. 3. 2025

PERFORMATIVA IV

12. in 13. marec 2025

V Cukrarni bo v sredo in četrtek, 12. in 13. marca, potekala Performativa IV, ki prinaša dva izjemna umetniška dogodka – predstavitev dela nemške umetnice Eve Meyer-Keller in premiero performansa domačega avtorskega tandema, ki ga sestavljata Kristina Aleksova in Anita Wach.

Performativa IV je nadaljevanje programskega cikla PERFORMATIVA v Cukrarni, ki je posvečen performansu in drugim izvedbenim praksam in stremi k kontinuiranemu predstavljanju domače in mednarodne sodobne umetniške produkcije performansa. Kustosinja cikla PERFORMATIVA je Mara Anjoli Vujić.

PROGRAM

Sreda, 12. marec 2025

- 19.00 **Eva Meyer-Keller**
 Poguba je gotova
 performans, 40 minut, učilnica Cukrarne
- 20.00 **Kristina Aleksova & Anita Wach**
 Trenutek, ko vse obstane
 premiera, performans, 45-60 minut, avla Cukrarne

Četrtek, 13. marec 2025

- 19.00 **Kristina Aleksova & Anita Wach**
 Trenutek, ko vse obstane
 ponovitev, performans, 45-60 minut, avla Cukrarne

Vstop prost. Zaradi omejenega števila mest je potrebna rezervacija na info@cukrarna.art.

SPREMNO BESEDILO ČETRTE EDICIJE CIKLA PERFORMATIVA

Četrta izdaja Performative prinaša dva izjemna umetniška dogodka – predstavitev dela nemške umetnice Eve Meyer-Keller in premiero performansa domačega avtorskega tandema, ki ga sestavljata Kristina Aleksova in Anita Wach.

Najprej bo Eva Meyer-Keller uprizorila svoj ikonični performans *Poguba je gotova*, ustvarjen kmalu po letu 2000. Gre za vizualno in politično nabito kompozicijo, v kateri se absurde situacije vrtijo okoli glavnih protagonistk – češenj. Na preprosti kuhinjski mizi umetnica oblikuje bojišče, kjer se prepletajo individualne asociacije in kolektivni spomin na literarne in filmske smrti ter medijsko posredovane podobe vojnih spopadov in usmrtitev. Oblečena v črno si nadene bel predpasnik in začne izvajati ritualne »usmrtitve« česenj – v skrbno konstruiranih prizorih vsaka dočaka drugačno usodo. V šestintridesetih slikah mučenja drobna telesa sočnih plodov postanejo mogočna metafora človeške ranljivosti. Performans ustvarja groteskno zlitje vsakdanjega in krutega ter se poigrava z občutji absurda, komedije in nelagodja. Eva Meyer-Keller, ki živi in ustvarja v Berlinu, je znana po delu na presečišču performansa in vizualne umetnosti.

Sledila bo premierna uprizoritev performansa *Trenutek, ko vse obstane* avtoric Kristine Aleksove in Anite Wach. Delo raziskuje cikličnost gibanja in družbenih paradig ter odpira vprašanja o možnosti zaustavitve ali neizogibnosti nadaljevanja. Telesa performerjev se ujamejo v gravitacijo lastnih želja, preizkušajo meje vztrajnosti in ustvarjajo nevidne orbite. Fizične zakonitosti se prepletajo z družbenimi dinamikami, kar tvori poetično refleksijo o neizogibnem vračanju zgodovinskih vzorcev – ekspanzionizma, puritanizma, nadzora in migracijskih politik. Avtorici v performansu raziskujeta možnost utopije, hkrati pa prepoznavata, da je podvrženost ponavljajočemu se ciklu neskončnega vrtenja onkraj našega dosega, pri čemer se »vztrajno, obrat za obratom, odvijamo v prihodnost«. Koreografija, ki sta jo umetnici zasnovali, zahteva izjemno disciplino in fizično vzdržljivost. Motiv neprestanega vrtenja se iz teles performerjev (Loup Abramovici, Kristina Aleksova, Pollet Kasza, Anita Wach) prelija na scenografske objekte (Matej Stupica) ter se harmonično povezuje z glasbo (Eduardo Raon) in oblikovanjem luči (Špela Škulj).

Obe deli se osredotočata na raziskovanje ponavljanja, neizogibnosti in cikličnosti ter izpostavljata minimalistično, a izrazito vizualno podobo. Poudarjata natančnost izvedbe in izzivata meje gledalčeve percepcije.

Kustosinja: **Mara Anjoli Vujić**

EVA MEYER KELLER: *Poguba je gotova*

12. marec 2025 ob 19.00

Perfromans

Učilnica Cukrarne

Foto © Hervé Véronèse

Na mizi je razmeščenih približno sto pedantno poravnanih kuhinjskih pripomočkov, gospodinjskih aparatov in kosov orodja. Poleg njih leži šestintrideset češenj, ki so razporejene v predpisanem vzorcu. Izvajalka v črni opravi si najprej mirno nadene bel predpasnik, nakar vzame prvo češnjo in ji izpuli pecelj.

Odloči se za zobno nitko in lepilni trak. Oba položi na drugo mizo, odtrga dolg kos zobne nitke, jo ovije okoli češnje in nato drugi konec prilepi na rob mize. Češnja se za hip ustavi na robu mize, nato pa jo izvajalka previdno potisne čez rob. Češnin padec se zaključi odrezano, obvisi namreč v zraku na nitki. Na vrsti je naslednja češnja. Z lepilnim trakom jo priveže na kamen in jo nato utopi v plastičnem lončku, polnem vode. Tretjo zadane razčetverjenje z belimi plastičnimi sponkami za lase. Na namiznem prtu ostane krvava sled. Četrta posname kožo, a kot da to ne bi bilo zadosti, ji nato v surovo meso vtre še ščepec soli ... Po vsakem dejanju sledi naslednje: kri brizga, kožica je pretrgana, telesa se spešajo, so pomendrana, strese jih električni udar ali pa so podvržena opeklina.

Eva Meyer-Keller v delu *Poguba je gotova* zasnuje šestintrideset kratkih prizorov mučenja in usmrtnice, v katerih se neznatna in brezmadežna telesa sočnih plodov spremenijo v like, za katere se dozdeva, da postajajo vse bolj istovetni z ljudmi. Vsakdanji gospodinjski pripomočki se spremenijo v sredstvo pogube, skoraj kirurško čista miza pa na koncu spominja na prizorišče umora. Ti *tableaux vivants* preigravajo individualne asociacije in kolektivni spomin na podobe iz literarnih in filmskih smrti ter posredovano »resničnost« vojne in usmrtnice. Z izvedbeno senzibilnostjo in okretnostjo rok se poguba češenj spremeni v zaslon, na katerega lahko občinstvo projicira svoje fantazije. Na ta način začneta vsakdan in kruti spektakel odsevati drug drugega. Pri tem se nekaj povsem neškodljivega spremeni v svoje popolno nasprotje, obenem pa vznikne absurdna in politično vnetljiva komedija, ki občinstvu oziroma njihovim pogledom znova postavi vprašanje o prevzemanju odgovornosti.

Kolofon: *Zamisel, izvedba in produkcija: Eva Meyer-Keller. Zahvale: Alexandra Bachzetsis, Juan Dominguez, Mette Edwardsen, Cuqui Jerez, Martin Nachbar, Rico Repotente, Vooruit (Gent), Stuk (Leuven).*

Spletna povezava do dogodka: <https://cukrarna.art/sl/program/dogodki/261/2025-03-12/19-00/eva-meyer-keller/>

KRISTINA ALEKSOVA, ANITA WACH: *Trenutek, ko vse obstane*

12. marec 2025 ob 20.00 [premiera]

Perfromans

Avla Cukrarne

13. marec 2025 ob 19.00 [ponovitev]

Perfromans

Avla Cukrarne

Foto © Marcandrea

Poiesis repetitij

Giblujemo se v ciklih – lovimo se, se upiramo in prepuščamo. Telesa, ujeta med silo in upočasnjevanjem, preizkušajo meje svojih navad in težo vztrajnosti. Nekatera silijo naprej – hitreje, hitreje – druga zavirajo in vlečejo proti toku. Eno obstane na robu miru, zavrača naglico. Čas ni nekaj podarjenega; meri se v naporu, raztegnjen in upognjen je po naši volji, je tihi upor neizogibni vleki. Zapleteni v gravitacijo lastnih želja rišemo nevidne orbite, obračamo se proti tistemu ali stran od onega. Kako dolgo je še do naslednjega velikega premika? Kdo bo tu, da bi ga videl? In ali sploh šteje, če se giblujemo še naprej?

–Kristina Aleksova

Fizika

Zemlja se vrti okoli svoje osi s hitrostjo 1600 km na uro. Hitrost gibanja Sonca okoli središča Galaksije je 792.000 km na uro. Rimska cesta se vrti s hitrostjo 270 kilometrov na sekundo, za en obrat pa potrebuje približno 200 milijonov let. Tako hitro bomo med performansom drveli skozi vesolje.

Meta

Neskončno vrtenje je edino stabilno stanje sveta, ki ga poznamo. Tako kot vračanje starih paradigem kot nečesa povsem novega. Podvrženi smo temu repetitivnemu ciklu. Ekspanzionizem se vrača. Puritanizem vzhaja. Suženjstvo se ni nikoli zares končalo. Priča smo trdovratnemu vračanju končnih rešitev. Orjaški zidovi. Modularna taborišča za migrante. Riviere smrti. Še vedno sanjamo o spremembah in večnem miru.

Utopija

Zagotovo obstajajo alternative, ki pa so enako zagotovo zunaj našega dosega. Možnosti, da bi se ustavili, nimamo v svojih rokah. Morda je imel komunistični filozof Evald Iljenkov prav, morda se lahko ustavimo samo tako, da namerno povzročimo samomorilsko eksplozijo. Morda pa nam ta »optimistična« vizija ni všeč. In se vztrajno, obrat za obratom, odvijamo v prihodnost.

–Anita Wach

Kolofon: Koreografija nebesnih teles: Kristina Aleksova. Koreografska naracija: Anita Wach. Izvajalci: Loup Abramovici, Polett Kasza, Anita Wach, Kristina Aleksova. Glasba: Eduardo Raon. Objekti: Matej Stupica. Oblikovanje svetlobe: Špela Škulj. Umetniško svetovanje: Bojan Jablanovec. Producentka: Špela Trošt. Produkcija: Via Negativa. Koprodukcija: Zavod Sploh. Soorganizator: Cukrarna/MGML. Partner: DSPS. Izvirna zamisel je bila zasnovana v seriji Ventilator (Zavod Sploh), ki jo je leta 2023 realizirala Kristina Aleksova.

Spletna povezava do dogodka: <https://cukrarna.art/sl/program/dogodki/262/2025-03-12/20-00/kristina-aleksova-anisata-wach/>